

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет

Введено в дію наказом ректора
№ 0277-І від 11 квітня 2023 р.

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОПЛАТУ ПРАЦІ ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ
НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ, ТА ВІДПОВІДНІ
ОСОБЛИВОСТІ РОЗРАХУНКУ ШТАТУ ПРОФЕСОРСЬКО-
ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ**

Версія 05

(Базова версія затверджена рішенням вченої ради, протокол № 14 від 23.06.2011 р.)

1 Загальні положення

1.1 «Положення про оплату праці викладачів, які викладають навчальні дисципліни іноземною мовою, та відповідні особливості розрахунку штату професорсько-викладацького складу (версія 05)» (далі – положення) враховує особливості та складності підготовки навчально-методичних матеріалів іноземною мовою, підвищену напруженість роботи викладачів з іноземними студентами, встановлює механізм розрахунку штату відповідних кафедр.

1.2 Дане Положення розроблене як додаток до діючих нормативних документів, які регламентують розрахунок штатних одиниць згідно з нормами обліку часу навчальної роботи професорсько-викладацького складу (ПВС) кафедр університету.

1.3. Дія даного Положення поширюється на всі структурні підрозділи університету за виключенням кафедр мовної підготовки.

1.4. Положення розміщується в електронному Реєстрі основної діючої нормативної бази системи управління якістю діяльності СумДУ, який є складовою розділу загальної інформації офіційного сайту університету.

2 Розрахунок штату кафедр та оплата праці науково-педагогічних працівників, які проводять заняття іноземною мовою

2.1 Науково-педагогічним працівникам (НПП), які викладають навчальні дисципліни, а саме проводять аудиторні (лекційні, практичні, лабораторні) заняття іноземною мовою, є членами екзаменаційних комісій з підсумкової атестації здобувачів вищої освіти у формі усних кваліфікаційних іспитів, встановлюється надбавка за знання та використання в роботі іноземної мови та додаткове грошове стимулювання у вигляді разової премії за певний розрахунковий період викладання іноземною мовою (місяць, навчальний модуль, семестр) (далі – розрахунковий період).

МОН України	Положення про оплату праці викладачів, які викладають навчальні дисципліни іноземною мовою, та відповідні особливості розрахунку штату професорсько-викладацького складу	Стор. 2
СумДУ		Версія 04

2.2 Надбавка за знання та використання в роботі іноземної мови призначається НПП, який викладає одну чи більше навчальних дисциплін іноземною мовою у розрахунковому періоді, виплачується щомісячно у розмірі 10% від його посадового окладу (але не більше однієї ставки) згідно займаної посади за рахунок спеціальних коштів університету. Для встановлення надбавки завідувачем кафедри, за якою закріплене викладання навчальної дисципліни іноземною мовою, подається службова записка згідно шаблону (додаток №1 до цього Положення).

2.3 Разова премія за викладання навчальних дисциплін іноземною мовою нараховується НПП, який викладає у розрахунковому періоді одну чи більше навчальних дисциплін іноземною мовою. Нарахування та виплата разової премії здійснюється по закінченню розрахункового періоду. Для нарахування премії завідувачем кафедри, за якою закріплене викладання навчальної дисципліни іноземною мовою, подається службова записка згідно шаблону (додаток №2 до цього Положення).

Преміювання здійснюється за рахунок спеціальних коштів університету додатково до надбавки, визначеної у п. 2.2 цього Положення, і розраховується планово-фінансовим відділом за формулою:

$$П = К * \frac{(O_o + O_c)}{\left(\frac{РКГ}{10}\right) * (ЧСО + ЧСС)} * ВРП$$

де П – розмір премії;

К – кількість аудиторних годин лекційних, практичних та лабораторних занять в розрахунковому періоді з навчальних дисциплін, що викладаються НПП іноземною мовою, в тому числі за сумісництвом, що визначається розподілом навчальних доручень і підтверджується розкладом занять;

O_o, O_c – середні за розрахунковий період посадові оклади НПП відповідно за основною посадою та за сумісництвом; при цьому кожен з них визначений із врахуванням частини посадового окладу, на яку зараховано працівника;

РКГ – розрахункова кількість годин на повний посадовий оклад (590 годин – на загальних умовах / 501,5 годин – при роботі викладачів з трупним матеріалом);

10 – кількість навчальних місяців у навчальному році;

ЧСО, ЧСС – частки посадового окладу НПП відповідно за основною посадою (або 1, у разі роботи на повний посадовий оклад за основною посадою) та частина ставки, яка встановлена за сумісництвом;

ВРП – показник, що визначає розмір премії як частку від нормативної оплати праці за кількість годин, що викладаються іноземною мовою (К), та визначається

МОН України	Положення про оплату праці викладачів, які викладають навчальні дисципліни іноземною мовою, та відповідні особливості розрахунку штату професорсько-викладацького складу	Стор. 3
СумДУ		Версія 04

наступним чином:

ВРП	Умова
0,05	1) Викладач не підтверджує знання іноземної мови не нижче рівня B2 щонайменше одним з наступних документів, а саме: • сертифікатом або іншим документом, що засвідчує володіння іноземною мовою на рівні не нижче B2 відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти; • кваліфікаційним документом (документ про вищу освіту, науковий ступінь), що засвідчує кваліфікацію з іноземної мови.
0,10	1) Викладач підтверджує знання іноземної мови не нижче рівня B2 щонайменше одним з наступних документів, а саме: • сертифікатом або іншим документом, що засвідчує володіння іноземною мовою на рівні не нижче B2 відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти; • кваліфікаційним документом (документ про вищу освіту, науковий ступінь), що засвідчує кваліфікацію з іноземної мови. 2) Викладач за результатами опитування здобувачів освіти, що вивчали дисципліни відповідного викладача іноземною мовою, має рівень оцінювання «нижче середнього» або гірший, або результати оцінювання є нерепрезентативними в наслідок низького рівня участі здобувачів освіти в опитуванні.
0,15	1) Викладач підтверджує знання іноземної мови не нижче рівня B2 щонайменше одним з наступних документів, а саме: • сертифікатом або іншим документом, що засвідчує володіння іноземною мовою на рівні не нижче B2 відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти; • кваліфікаційним документом (документ про вищу освіту, науковий ступінь), що засвідчує кваліфікацію з іноземної мови. 2) Викладач за результатами опитування здобувачів освіти, що вивчали дисципліни відповідного викладача іноземною мовою, має рівень оцінювання «середній» або вищий.

2.4 З метою матеріального заохочення керівників кваліфікаційних робіт вітчизняних здобувачів освітніх ступенів «бакалавр» та «магістр» до захисту кваліфікаційних робіт іноземною мовою, встановлюється наступне:

2.4.1. Керівнику кваліфікаційної роботи (якщо він одночасно є консультантом з іноземної мови) або консультанту з іноземної мови виплачується разова премія з розрахунку за кожну кваліфікаційну роботу, окрім спеціальностей 035 Філологія та 292 Міжнародні економічні відносини;

МОН України	Положення про оплату праці викладачів, які викладають навчальні дисципліни іноземною мовою, та відповідні особливості розрахунку штату професорсько-викладацького складу	Стор. 4
СумДУ		Версія 04

- 2.4.2. Розмір премії встановлюється наказом ректора за поданням першого проректора та переглядається в разі потреби;
- 2.4.3. Клопотання щодо преміювання викладачів, яке визначено в п. 2.4.1-2.4.2 цього Положення, подається після захистів кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти у вигляді службових записок на ім'я ректора згідно із затвердженим цим наказом шаблоном (додаток 3 до цього Положення);
- 2.4.4. У мотивованих випадках розмір матеріального заохочення може бути знижений за рішенням першого проректора на підставі службової записки завідувача відповідної випускової кафедри.

3 Розрахунок штату кафедр та оплата праці викладачів, які здійснюють підготовку до викладання іноземною мовою

3.1 Підготовка та допуск викладачів до проведення занять іноземною мовою здійснюється у відповідності до Положення про організацію викладання навчальних дисциплін та організацію захисту кваліфікаційних робіт іноземною мовою.

3.2 У перший рік викладання навчальної дисципліни науково-педагогічному працівнику для розробки навчально-методичного комплексу іноземною мовою при визначенні річного штату кафедрі згідно службової записки щодо забезпечення штатом мовної підготовки ПВС за чинним шаблоном виділяється додатковий штат з розрахунку пропорційно 0,2 ставки за 5 кредитів ЄКТС з навчальної дисципліни (крім підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня).

3.3 Кількість додатково виділених штатних одиниць відповідно до п.3.2 може бути зменшена у випадках, коли започатковується викладання дисциплін, які за змістовною складовою частково збігаються з іншими навчальними дисциплінами, які вже викладаються іноземною мовою. Рішення про зменшення частки зменшення додатково виділених штатних одиниць здійснюється першим проректором на підставі співставлення навчальних програм споріднених дисциплін, яке проводиться навчально-методичним відділом університету.

4 Прикінцеві положення

4.1 Положення (зміни та доповнення) набуває чинності з наступного дня після введення його в дію наказом ректора, якщо інше не передбачається тим же наказом.

4.2 У разі наявності розходжень між Положенням та документами, на які здійснюється посилання у ньому, чинною вважається редакція документу з більш пізньою датою введення в дію.

МОН України	Положення про оплату праці викладачів, які викладають навчальні дисципліни іноземною мовою, та відповідні особливості розрахунку штату професорсько-викладацького складу	Стор. 5
СумДУ		Версія 04

4.3 Відповідальність за актуалізацію Положення та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи університету відповідно до їх функціональних обов'язків.

4.4 Зміни та доповнення до Положення можуть вноситися наказом ректора за рішенням вченої ради університету або наказом ректора за погодженням з головою вченої ради університету. У такому ж порядку Положення скасовується.

4.5 Визначити таким, що втратило чинність, «Положення про розрахунок штатних одиниць кафедр та оплату праці викладачів, які проводять навчальний процес англійською мовою» (введеного в дію наказом ректора № №0668-І від 29.06.2021 р.).

РОЗРОБНИКИ ПОЛОЖЕННЯ:

Перший проректор

Сергій ЛЕОНОВ

ПОГОДЖЕНО:

Голова вченої ради

Анатолій ВАСИЛЬЄВ

Проректор з НПР
та фінансово-економічної діяльності

Володимир КАСЬЯНЕНКО

Начальник ПФВ

Тетяна НОВІТЧЕНКО

Голова профспілкового комітету

Валентина БОРОВИК

В.о. начальника юридичного відділу

Наталія ЗАЙКА

МОН України	Положення про оплату праці викладачів, які викладають навчальні дисципліни іноземною мовою, та відповідні особливості розрахунку штату професорсько-викладацького складу Додаток 1 – Службова записка щодо встановлення надбавок НПП, які викладають навчальні дисципліни іноземною мовою	Стор. 6
СумДУ		Версія 04

Шаблон за версією 01
Затверджено наказом
ректора СумДУ
№0277-І від 11.04.2023 р.

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ВК
До наказу

Першому проректору

СЛУЖБОВА ЗАПИСКА
щодо встановлення надбавок НПП, які викладають
навчальні дисципліни іноземною мовою

Відповідно до п.2.1 «Положення про оплату праці викладачів, які викладають навчальні дисципліни іноземною мовою, та відповідні особливості розрахунку штату професорсько-викладацького складу», прошу Вас встановити нижчепереліченим викладачам кафедри _____ надбавку за знання та використання в роботі іноземної мови у розмірі 10% від посадового окладу відповідно до Положення*:

№ з/п	Прізвище, ім'я по-батькові викладача	Термін викладання (відповідно до розкладу) (з _____ по _____) (повні місяці)	Примітка**
1			
2			
...			

*У випадку змін у навчальному навантаженні і, відповідно, переліку викладачів та/або термінів викладання іноземною мовою завідувач кафедри має подати уточнену службову з відображенням відповідних змін.

**азначати «сумісник» для сумісників (як зовнішніх, так і внутрішніх).

Завідувач кафедри _____
(назва кафедри)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

ПОГОДЖЕНО:

Директор інституту
(декан факультету) _____
(назва інституту/факультету)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

Начальник ПФВ

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

Начальник НВ

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

МОН України	Положення про оплату праці викладачів, які викладають навчальні дисципліни іноземною мовою, та відповідні особливості розрахунку штату професорсько-викладацького складу Додаток 2 – Службова записка щодо преміювання НПП, які викладають навчальні дисципліни іноземною мовою	Стор. 7
СумДУ		Версія 04

Шаблон за версією 03
Затверджено наказом
ректора СумДУ
№0277-І від 11.04.2023 р.

ВК
До наказу

Першому проректору

СЛУЖБОВА ЗАПИСКА

щодо преміювання НПП, які викладали навчальні дисципліни іноземною мовою

«___» _____ 20__ р.

№ _____

Відповідно до п.2.2 та п.2.3 «Положення про оплату праці викладачів, які викладають навчальні дисципліни іноземною мовою, та відповідні особливості розрахунку штату професорсько-викладацького складу», прошу Вас преміювати нижчеперелічених викладачів кафедри _____ відповідно до Положення:

Прізвище, ініціали викладача	Назва дисципліна, яка викладається іноземною мовою	Обсяг годин викладання іноземною мовою, год.(К) ¹⁾	Термін викладання (відповідно до розкладу) (з ___ 20__ по ___ 20__)	Значення ВРП	Розмір премії, грн.
Всього:			X	X	X

Завідувач кафедри _____
(назва кафедри)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

ПОГОДЖЕНО:

Директор інституту (декан факультету) _____
(назва інституту/факультету)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

Начальник ПФВ _____
(джерело фінансування)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

Начальник НВ

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

Примітки:

1) кількість аудиторних годин лекційних, практичних та лабораторних занять з навчальних дисциплін, а також годин прийому усних кваліфікаційних іспитів здобувачів вищої освіти в розрахунковому періоді, закріплених за НПП згідно розподілу навчальних доручень, в тому числі за сумісництвом, що підтверджується розкладом занять.

МОН України	Положення про оплату праці викладачів, які викладають навчальні дисципліни іноземною мовою, та відповідні особливості розрахунку штату професорсько-викладацького складу Додаток 3 – Службова записка щодо преміювання викладачів за підготовку здобувачів вищої освіти до захисту кваліфікаційних робіт іноземною мовою	Стор. 8
СумДУ		Версія 05

*Шаблон за версією 04
Затверджено наказом ректора
№0277-І від 11.04.2023 р.*

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Начальнику НВП
До наказу

Ректору

СЛУЖБОВА ЗАПИСКА

щодо преміювання викладачів за підготовку здобувачів вищої освіти до захисту кваліфікаційних робіт іноземною мовою

« ___ » _____ 20__ р.

м. Суми

№ _____

Відповідно до «Положення про оплату праці викладачів, які викладають навчальні дисципліни іноземною мовою, та відповідні особливості розрахунку штату професорсько-викладацького складу» прошу преміювати зазначених викладачів кафедри, які готували здобувачів вищої освіти до захисту кваліфікаційних робіт іноземною мовою:

Прізвище, ім'я, по батькові ¹⁾	Посада, структурний підрозділ	Складові разової премії, грн. ⁵⁾		Розмір доплати до мінімальної заробітної плати, грн. ²⁾	Загальний розмір премії, з урахуванням сум, доплачених до мінімальної заробітної плати, грн. ²⁾
		за керівництво кваліфікаційною роботою та консультування з іноземної мови	за консультування з іноземної мови		

Завідувач випускової кафедри

_____ (назва кафедри) _____ (підпис) _____ (ім'я та прізвище)

Завідувач кафедри³⁾

_____ (назва кафедри) _____ (підпис) _____ (ім'я та прізвище)

Відповідні матеріали додаються⁴⁾

ПОГОДЖЕНО:

Начальник НВП

_____ (підпис)

_____ (ім'я та прізвище)

Начальник ПФВ

_____ (підпис)

_____ (ім'я та прізвище)

Директор (декан) / інституту (факультету)

_____ (підпис)

_____ (ім'я та прізвище)

Примітка:

- 1) Вказується прізвище, ім'я, по батькові викладачів кафедри – керівників кваліфікаційних робіт та/або консультантів з іноземної мови.
- 2) Заповнюється планово-фінансовим відділом.
- 3) Візується завідувачем відповідної кафедри у випадках, якщо до підготовки були залучені викладачі цієї кафедри як керівники та/або консультанти.
- 4) До службової записки додається список здобувачів вищої освіти, захист кваліфікаційних робіт яких проведено іноземною мовою, із зазначенням прізвищ та ініціалів керівників кваліфікаційних робіт та/або консультантів з іноземної мови та копія відповідного протоколу засідання екзаменаційної комісії.
- 5) Розмір премії встановлюється відповідно до наказу «Про встановлення розміру премій за підготовку здобувачів вищої освіти до захисту кваліфікаційних робіт іноземною мовою»